

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 183 (XXVII) — Nr. 47

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 20 ianuarie 2015

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE		
Decizia nr. 662 din 11 noiembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 77 ¹ alin. (6) teza finală din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal.....	2-6	44.	— Ordin al ministrului transporturilor privind abrogarea Ordinului ministrului transporturilor nr. 437/1999 pentru aprobarea aplicării reglementărilor europene JAR-OPS 1 — Transportul aerian comercial (avioane) și JAR-OPS 3 — Transportul aerian comercial (elicoptere) și a Ordinului ministrului transporturilor nr. 1.268/2008 pentru aprobarea Reglementării aeronautice civile române RACR—SAFA privind evaluarea siguranței zborului la aeronavele din țări, ediția 02/2008.....	14
★				
Opinie separată	7-8			
Decizia nr. 683 din 19 noiembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 193, art. 194 alin. (1), art. 196 alin. (2) și (3) și art. 4 din Codul penal cu aplicarea art. 3 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	8-10	47.	— Ordin al ministrului finanțelor publice privind revizuirea ratei dobânzii pentru certificatele de trezorerie către populație transformate în depozite la Trezoreria Statului	14
★				
Opinie separată	11-12			
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI				
18. — Decizie privind încetarea exercitării, cu caracter temporar, prin detașare, de către domnul Marius Iulian Carabulea a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general adjunct al Departamentului pentru ape, păduri și piscicultură	13	159/38.	— Ordin al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice și al ministrului finanțelor publice privind aprobarea nivelului maxim al cheltuielilor de personal aferent bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale, pentru anul 2015, pe județe și municipiul București	15
19. — Decizie privind exercitarea, cu caracter temporar, prin detașare, de către domnul Marius Iulian Carabulea a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general adjunct al Ministerului Economiei, Comerțului și Turismului	13	★		
		Rectificări		16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 662**

din 11 noiembrie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 77¹ alin. (6) teza finală din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Andreea Costin	— magistrat-asistent

Cu participarea în ședința publică din 7 octombrie 2014 a reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 77¹ alin. (6) teza finală din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, excepție ridicată de Societatea Comercială „Vanadis 94 Prod Com” — S.R.L. din București în Dosarul nr. 5.289/1.748/2013 al Judecătoriei Cornetu și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 174D/2014.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 7 octombrie 2014, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, și au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când Curtea a dispus, în temeiul art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, amânarea pronunțării asupra cauzei pentru data de 9 octombrie 2014, dată la care, constatând că nu sunt prezenți toți judecătorii care au participat la dezbateri, în temeiul art. 57 din Legea nr. 47/1992 și ale art. 56 alin. (2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale, adoptat prin Hotărârea Plenului Curții Constituționale nr. 6/2012, a amânat pronunțarea pentru data de 15 octombrie 2014 și, ulterior, pentru același motiv, pentru data de 11 noiembrie 2014, dată la care a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 4 februarie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 5.289/1.748/2013, **Judecătoria Cornetu a sesizat Curtea Constituțională pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 77¹ alin. (6) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Vanadis 94 Prod Com” — S.R.L. din București într-o cauză având ca obiect soluționarea plângerii formulate împotriva încheierii de respingere a cererii de reexaminare a încheierii prin care s-a respins intabularea dreptului de proprietate, emisă de Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Ilfov — Biroul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Buftea.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că dispozițiile legale criticate îngăduiesc dreptul de proprietate prin faptul că din culpa unei alte persoane, respectiv a debitorului urmărit în procedura de executare ce s-a finalizat prin adjudecarea bunului, adjudecatorul se află în imposibilitatea de a-și intabula dreptul de proprietate dobândit. Apreciază că în mod greșit se impune adjudecatorului să facă

dovada achitării impozitului pe transferul dreptului de proprietate, întrucât obligația de declarare a venitului și plata impozitului revin vânzătorului. Astfel, imobilul fiind dobândit printr-un act de adjudecare, debitorul avea obligația să depună declarația de venit, iar executorul putea reține impozitul aferent transferului dreptului de proprietate numai în situația în care ar fi rămas suma respectivă după achitarea creanțelor debitorului.

5. **Judecătoria Cornetu** opinează în sensul că textele legale criticate sunt constituționale.

6. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

7. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, reține următoarele:

8. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

9. Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum rezultă din încheierea de sesizare, îl constituie dispozițiile art. 77¹ alin. (6) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003, cu modificările și completările ulterioare. Din analiza dosarului cauzei, Curtea observă că, în realitate, autoarea excepției de neconstituționalitate critică doar dispozițiile art. 77¹ alin. (6) teza finală din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal (*Codul fiscal*). Textele de lege au următorul cuprins:

„(6) *Impozitul prevăzut la alin. (1) și (3) se va calcula și se va încasa de notarul public înainte de autentificarea actului sau, după caz, întocmirea încheierii de finalizare a succesiunii. Impozitul calculat și încasat se virează până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost reținut. În cazul în care transferul dreptului de proprietate sau al dezmembrămintelor acestuia, pentru situațiile prevăzute la alin. (1) și (3), se realizează prin hotărâre judecătorească sau prin altă procedură, impozitul prevăzut la alin. (1) și (3) se calculează și se încasează de către organul fiscal competent. Instanțele judecătorești care pronunță hotărâri judecătorești definitive și irevocabile comunică organului fiscal competent hotărârea și documentația aferentă în termen de 30 de zile de la data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii. Pentru alte proceduri decât cea notarială sau judecătorească contribuabilul are obligația de a declara venitul obținut în maximum 10 zile de la data transferului, la organul fiscal competent, în vederea calculării impozitului. Pentru înscrierea drepturilor dobândite în baza actelor autentificate de notarii publici ori a certificatelor de moștenitor sau, după caz, a hotărârilor judecătorești și a altor*

documente în celelalte cazuri, registratorii de la birourile de carte funciară vor verifica îndeplinirea obligației de plată a impozitului prevăzut la alin. (1) și (3) și, în cazul în care nu se va face dovada achitării acestui impozit, vor respinge cererea de înscriere până la plata impozitului.”

10. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate încalcă prevederile din Constituție ale art. 44 privind dreptul de proprietate privată.

11. Examinând excepția de neconstituționalitate invocată, Curtea Constituțională constată că, în precedent, s-a mai pronunțat asupra dispozițiilor legale criticate într-o cauză similară, respectiv prin Decizia nr. 342 din 10 aprilie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 411 din 20 iunie 2012, prin care a respins excepția de neconstituționalitate ca neîntemeiată. Curtea s-a limitat să stabilească constituționalitatea de principiu a textului legal criticat, indicând expres faptul că instanțele judecătorești sunt cele care au competența de a interpreta textul criticat în contextul procedurii executării silite. În prezenta cauză, Curtea va analiza, spre deosebire de Decizia nr. 342 din 10 aprilie 2012, dacă textul criticat în ipoteza particulară a impozitului datorat la transferul proprietății imobiliare din patrimoniul personal în procedura executării silite este capabil să dea substanță dreptului de proprietate privată prevăzut de art. 44 din Constituție, astfel încât analiza sa se va îndepărta de la ipoteza de principiu avută în vedere în decizia menționată.

12. Astfel, examinând conținutul normativ al art. 771 din Codul fiscal, Curtea reține că persoanele fizice datorează un impozit în raport cu veniturile realizate din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal. Dispoziția legală criticată în prezenta cauză face parte din cap. VIII¹ „Venituri din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal” al Codului fiscal, care prevede, în esență, că, la transferul dreptului de proprietate și al dezmembărămintelor acestuia prin acte juridice între vii asupra construcțiilor de orice fel și a terenurilor aferente acestora, precum și asupra terenurilor de orice fel fără construcții, contribuabilii datorează impozit în raport cu valoarea tranzacției. De asemenea sunt reglementate modul de calcul, autoritățile competente să calculeze și să încaseze acest impozit, termenele până la care se virează impozitul încasat, precum și scutiile de la plata acestui impozit. Dispoziția legală criticată prevede că, pentru înscrierea drepturilor dobândite în baza actelor autentificate de notarii publici ori a certificatelor de moștenitor sau, după caz, a hotărârilor judecătorești și a altor documente în celelalte cazuri, registratorii de la birourile de carte funciară vor verifica îndeplinirea obligației de plată a impozitului și, în cazul în care nu se va face dovada achitării acestui impozit, vor respinge cererea de înscriere până la plata impozitului.

13. Așadar, Curtea constată că, potrivit art. 771 din Codul fiscal, contribuabilii, la transferul dreptului de proprietate și al dezmembărămintelor acestuia prin acte juridice între vii asupra construcțiilor de orice fel și a terenurilor fără construcții, datorează un impozit care se calculează prin aplicarea unei cote de 2% sau 3% asupra valorii de tranzacționare, în funcție de perioada în care imobilul a fost deținut de înstrăinător.

14. În ceea ce privește persoana în sarcina căreia este stabilită obligația de plată a impozitului, Curtea observă că penultima teză a alin. (6) al art. 771 din Codul fiscal prevede că „Pentru alte proceduri decât cea notarială sau judecătorească **contribuabilul are obligația de a declara venitul obținut în maximum 10 zile de la data transferului, la organul fiscal competent, în vederea calculării impozitului.”**

15. Noțiunea de contribuabil în sensul art. 771 din Codul fiscal este definită prin Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 44/2004, publicată în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr. 112 din 6 februarie 2004, cu modificările și completările ulterioare (Norme metodologice), ca fiind „persoana fizică căreia îi revine obligația de plată a impozitului. În cazul transferului dreptului de proprietate sau al dezmembărămintelor acestuia prin acte juridice între vii, contribuabil este cel din patrimoniul căruia se transferă dreptul de proprietate sau dezmembărămintele acestuia: vânzătorul, credentierul, transmitătorul în cazul contractului de întreținere, al actului de dare în plată, al contractului de tranzație etc., cu excepția transferului prin donație.[...]”. De asemenea, Normele metodologice definesc transferul dreptului de proprietate ca fiind „înstrăinarea, prin acte juridice între vii, a dreptului de proprietate sau a dezmembărămintelor acestuia, indiferent de tipul sau natura actului prin care se realizează acest transfer: vânzare-cumpărare, donație, rentă viageră, întreținere, schimb, dare în plată, tranzație, aport la capitalul social, inclusiv în cazul când transferul se realizează în baza unei hotărâri judecătorești și altele asemenea;”.

16. Referitor la autoritățile abilitate să calculeze și să încaseze acest impozit, Curtea reține că această sarcină revine organului fiscal competent. În privința obligației de declarare a venitului supus impozitării, Curtea, astfel cum a reținut la paragraful 14, constată că, în situația altor proceduri decât cea notarială sau judecătorească, aceasta revine contribuabilului. Această obligație reglementată de Codul fiscal este stabilită și prin Normele metodologice care prevăd la pct. 1517 că: „[...] În cazul transferurilor prin alte modalități decât procedura notarială sau judecătorească, contribuabilul are sarcina declarării venitului la organul fiscal competent, în termen de 10 zile, inclusiv, de la data transferului, în vederea stabilirii impozitului, în condițiile legii.”

17. În privința obligației de declarare a venitului supus impozitării, Normele metodologice au mai prevăzut că, în situația în care vânzătorul (debitorul) nu declară operațiunea și venitul realizat în termenul stabilit, organul de executare sau cumpărătorul, după caz, au obligația de a aduce în atenția autorităților fiscale transferul proprietății imobiliare în vederea stabilirii impozitului și emiterea deciziei de impunere. În acest sens Normele metodologice prevăd că, „În cazul transferurilor prin executare silită, după expirarea termenului de 10 zile inclusiv, în care contribuabilul avea sarcina declarării venitului la organul fiscal competent, pentru transferurile prin alte modalități decât procedura notarială sau judecătorească, organul de executare silită sau cumpărătorul, după caz, trebuie să solicite organului fiscal competent stabilirea impozitului și emiterea deciziei de impunere, conform procedurilor legale, prin depunerea documentației aferente transferului.”

18. Prin urmare, Curtea reține că, în cazul transferului dreptului de proprietate asupra proprietăților imobiliare prin procedura executării silite, revine debitorului obligația declarării și plății impozitului astfel cum acesta a fost calculat de organul fiscal competent. În cazul în care debitorul nu își îndeplinește această obligație, revine executorului judecătoresc sau cumpărătorului bunului urmărit silit obligația de a solicita organului fiscal competent stabilirea impozitului și emiterea deciziei de impunere, pe baza documentației aferente transferului, în speță a actului de adjudecare.

19. Însă, în lipsa vreunei precizări în cuprinsul Codului fiscal sau al Normelor metodologice, Curtea apreciază că dobânditorul dreptului de proprietate asupra imobilului în litigiu ca efect al executării silite a debitorilor nu se circumscrie noțiunii de „contribuabil” prevăzute de art. 771 din Codul fiscal și de pct. 1512 din Normele metodologice, chiar dacă, potrivit art. 114 alin. (26) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 31 iulie 2007 (Codul de procedură fiscală),

și art. 1.472 din Codul civil, este permisă plata obligației fiscale de către o altă persoană decât debitorul.

20. Mai mult, Curtea reține că, potrivit pct. 4 din anexa nr. 4 la Ordinul ministrului economiei și finanțelor și al ministrului justiției nr. 1.706/1.889/C/2008 privind aprobarea procedurilor de stabilire, plată și rectificare a impozitului pe veniturile din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal și a modelului și conținutului unor formulare prevăzute la titlul III din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 533 din 15 iulie 2008, decizia de impunere privind venitul din transferul proprietății imobiliare din patrimoniul personal, în situația în care transferul se realizează prin altă procedură decât cea notarială sau judecătorească, se emite în 15 zile de către organul fiscal competent, în două exemplare, din care unul se transmite prin poștă cu confirmare de primire sau se înmânează contribuabilului sub semnătură, iar celălalt se arhivează la dosarul acestuia. Drept urmare, rezultă că decizia de impunere se comunică doar contribuabilului, chiar dacă aceasta a fost emisă ca urmare a depunerii de către judecător sau organul de executare silită a documentației aferente.

21. Prin urmare, Curtea reține din coroborarea prevederilor legale cuprinse în Codul fiscal și în Normele metodologice că are calitatea de contribuabil numai persoana din patrimoniul căreia se transferă dreptul de proprietate și căreia îi revine obligația de plată a impozitului prevăzut de art. 77¹ din Codul fiscal. În cazul executării silită debitorul urmărit își conservă calitatea sa de vânzător, nefiind exceptat de la plata impozitului pe transferul dreptului de proprietate, chiar dacă vânzarea, în această situație, nu are un caracter benevol, astfel cum se va arăta și în cele ce urmează.

22. Astfel, vânzarea imobilelor prin executare silită reprezintă o procedură specială, reglementată de Codul de procedură civilă, care prevede în cartea a V-a „Despre executarea silită” vânzarea la licitație, formalitățile premergătoare vânzării la licitație, actul de adjudecare, efectele adjudecării, precum și eliberarea și distribuirea sumelor realizate prin executare silită. În acest sens, potrivit art. 379 din Codul de procedură civilă din 1865 (art. 662 din noul Cod de procedură civilă), executarea silită nu se poate face decât dacă creanța este certă, lichidă și exigibilă. Potrivit art. 500 din Codul de procedură civilă din 1865 (art. 835 din noul Cod de procedură civilă), executorul va stabili prețul imobilului, iar în cazul în care consideră necesar va cere părerea unui expert. În termen de 5 zile de la stabilirea prețului imobilului, executorul va întocmi și va afișa publicația de vânzare care va cuprinde și prețul la care a fost evaluat imobilului. Noul Cod de procedură civilă prevede că publicațiile de vânzare vor cuprinde, sub sancțiunea nulității, prețul de vânzare și vor fi comunicate, potrivit dispozițiilor pentru comunicarea și înmânarea citațiilor, și organelor fiscale locale.

23. Potrivit art. 512 din Codul de procedură civilă din 1865 (art. 848 din noul Cod de procedură civilă), adjudecatorul imobilului va depune prețul la dispoziția executorului judecătoresc în termen de cel mult 30 de zile de la data vânzării. Suma de bani realizată prin executare silită se eliberează de creditor urmăritor până la acoperirea integrală a drepturilor sale, iar suma rămasă disponibilă se predă debitorului. În cazul în care executarea silită a fost pornită de mai mulți creditori sau când, până la eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executare, au depus și alți creditori titlurile lor, executorul judecătoresc procedează la distribuirea sumei potrivit ordinii de preferință (art. 563 din Codul de procedură civilă din 1865/art. 864 din noul Cod de procedură civilă).

24. Curtea reține că fiecare participant la executarea silită trebuie să își îndeplinească obligațiile ce decurg din situațiile particulare ce reclamă această procedură, însă constată că din reglementarea procesual civilă a executării silită nu rezultă că

executorul judecătoresc ar avea obligația reținerii impozitului datorat pentru transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal, pe care să îl vireze ulterior la stat.

25. Vânzarea imobilelor prin executare silită se finalizează prin transmiterea proprietății imobilului de la debitor la judecător de la data încheierii actului de adjudecare, care reprezintă titlu de proprietate și poate fi înscris în cartea funciară. Prin intabulare, adjudecatorul dobândește dreptul de a dispune de imobilul cumpărat, potrivit regulilor de carte funciară.

26. În continuare, Curtea reține că, potrivit art. 77¹ alin. (6) teza finală din Codul fiscal, registratorul de carte funciară are obligația de a verifica achitarea impozitului pe venitul obținut din transferul proprietății imobiliare. Astfel, plata impozitului de către vânzător conferă cumpărătorului dreptul de a înscrie imobilul în cartea funciară. De asemenea, dispoziția legală menționată impune respingerea cererii de înregistrare în cartea funciară dacă nu se face dovada plății impozitului până la stingerea acestei obligații.

27. Autoarea excepției de neconstituționalitate susține că dispozițiile legale criticate îi îngrădesc dreptul de proprietate prin faptul că din culpa unei alte persoane, respectiv debitorul urmărit în procedura de executare ce s-a finalizat prin adjudecarea bunului, se află în imposibilitatea de a-și intabula dreptul de proprietate dobândit.

28. În consecință, având în vedere natura criticilor de neconstituționalitate, precum și conținutul normativ al textului legal supus controlului de constituționalitate, Curtea trebuie să stabilească dacă soluția legislativă criticată reprezintă o limitare a dreptului de proprietate și dacă limitarea este justificată. Prin urmare, Curtea va analiza dacă limitele impuse de legiuitor dreptului de proprietate al adjudecatorului prin condiționarea intabulării dreptului de proprietate în cartea funciară de îndeplinirea obligației de plată a impozitului de către contribuabil reprezintă o limitare rezonabilă care să nu fie disproporționată în raport cu scopul urmărit de legiuitor. Curtea Constituțională va avea în vedere „testul” de proporționalitate structurat, potrivit căruia limitarea drepturilor fundamentale trebuie să fie condiționată de îndeplinirea anumitor cerințe (a se vedea și Decizia nr. 266 din 21 mai 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 443 din 19 iulie 2013). Conform principiului proporționalității, orice măsură luată trebuie să fie **adecvată** — capabilă în mod obiectiv să ducă la îndeplinirea scopului, **necesară** — indispensabilă pentru îndeplinirea scopului și **proporțională** — justul echilibru între interesele concurente pentru a fi corespunzătoare scopului urmărit.

29. Dreptul de proprietate privată constituie obiectul unui regim de ordin constituțional, fiind garantat prin art. 44 din Constituție. Curtea reține că în aplicarea dispozițiilor art. 44 din Constituție, Codul civil definește prin art. 555 proprietatea privată ca fiind dreptul titularului de a poseda, de a folosi și de a dispune de un bun în mod exclusiv, absolut și perpetuu, în limitele stabilite de lege. Conținutul juridic al dreptului de proprietate cuprinde posesia, folosința și dispoziția, atribute care configurează puterea pe care proprietarul o are asupra lucrului.

30. Pentru a analiza incidența în cauză a dreptului de proprietate privată prevăzut de art. 44 din Constituție, Curtea reține că, potrivit art. 516 pct. 8 din Codul de procedură civilă din 1865 [art. 852 lit. h) din noul Cod de procedură civilă], actul de adjudecare este titlu de proprietate și poate fi înscris în cartea funciară. Astfel, prin actul de adjudecare se finalizează executarea silită imobiliară și se realizează transferul dreptului de proprietate asupra imobilului în favoarea adjudecatorului. Prin adjudecarea imobilului adjudecatorul devine proprietar, iar prin intabulare acesta dobândește dreptul de a dispune de imobilul cumpărat, potrivit regulilor de carte funciară [art. 518 alin. 2 din Codul de procedură civilă din 1865/art. 856 alin. (1) și (2) din noul Cod de procedură civilă]. Așadar, imobilul adjudecat, indiferent că este sau nu intabulat, este un bun ce intră în sfera de protecție a art. 44 din Constituție.

31. Curtea reține că art. 771 alin. (6) teza finală din Codul fiscal condiționează intabularea dreptului de proprietate al adjudecatarului în cartea funciară de achitarea impozitului datorat la transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal. În acest mod, dreptul de proprietate al adjudecatarului, sub aspectul atributului de dispoziție asupra bunului imobil, este afectat printr-o acțiune a statului, ceea ce reprezintă o ingerință în atributul de dispoziție al dreptului de proprietate.

32. O atare intervenție a statului reprezintă o limitare a dreptului de proprietate. Curtea reține că limitarea dreptului de proprietate trebuie să fie justificată, iar justificarea trebuie să se întemeieze pe o dispoziție expres prevăzută de Constituție. În acest sens, Curtea reține că dreptul de proprietate nu este un drept absolut, ci poate fi supus anumitor limitări, potrivit art. 44 alin. (1) din Constituție, însă limitele dreptului de proprietate, indiferent de natura lor, nu se confundă cu însăși suprimarea dreptului de proprietate (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 430 din 24 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 50 din 21 ianuarie 2014).

33. În continuare, în vederea realizării testului de proporționalitate dezvoltat în jurisprudența sa, Curtea trebuie, mai întâi, să stabilească scopul urmărit de legiuitor prin măsura criticată și dacă acesta este unul legitim, întrucât testul de proporționalitate se va putea raporta doar la un scop legitim. Astfel, Curtea constată că, prin norma legală edictată, legiuitorul a urmărit predictibilitatea încasării impozitelor datorate la bugetul consolidat al statului, în acest mod fiind menținută o disciplină fiscală a contribuabililor care trebuie să își achite obligațiile față de stat, cu alte cuvinte s-a urmărit protejarea titularului dreptului de creanță, respectiv statul.

34. În privința caracterului adecvat al măsurii, Curtea constată că aceasta este adaptată și este capabilă, în abstract, să îndeplinească exigențele scopului urmărit.

35. Cu privire la caracterul necesar al măsurii criticate, Curtea apreciază că opțiunea legiuitorului pentru această măsură, respectiv executarea obligației de plată a impozitului datorat de către debitor cu consecința respingerii, în caz de neexecutare a obligației, a înscrierii dreptului de proprietate al adjudecatarului până la plata impozitului, prin prisma finalității sale, nu este indispensabilă pentru îndeplinirea scopului urmărit, reținut la paragraful 33. În acest sens, Curtea apreciază că legiuitorul avea posibilitatea reglementării altor proceduri pentru a crea mecanismele necesare colectării și vărsării impozitelor datorate statului în situația transferului proprietății prin executare silită, tocmai datorită caracterului specific al acestei proceduri. Or, în acest caz, Curtea apreciază că stabilirea și emiterea deciziei de impunere și plata în sine a impozitului nu se află într-o legătură indisolubilă cu înscrierea dreptului de proprietate al adjudecatarului în cartea funciară. Așadar, legiuitorul avea posibilitatea să reglementeze alte modalități pentru realizarea dreptului de creanță împotriva vânzătorului silit, fără a-l condiționa în vreun fel sau altul pe adjudecatar, care este un terț față de raportul de drept fiscal existent între stat și vânzătorul silit. În acest caz, Curtea reține că registratorul de carte funciară poate avea, eventual, doar obligația de a verifica emiterea deciziei de impunere, iar nu plata efectivă a impozitului stabilit prin aceasta, organul fiscal fiind cel în măsură să urmărească efectuarea acestei plăți.

36. În sensul celor de mai sus, Curtea reține că atât creanțele, cât și obligațiile fiscale se nasc, potrivit art. 23 din Codul de procedură fiscală, în momentul în care, potrivit legii, se constituie baza de impunere care le generează. Din acest moment se naște dreptul organului fiscal de a stabili și a determina obligația fiscală datorată. Potrivit art. 110 din Codul de procedură fiscală, colectarea creanțelor fiscale se face în temeiul unui titlu de creanță sau al unui titlu executoriu. Titlul de creanță este actul prin care se stabilește și se individualizează

creanța fiscală, întocmit de organele competente, și poate fi reprezentat, printre altele, prin decizia de impunere.

37. În continuare, Curtea apreciază că această măsură, astfel cum a fost reglementată, nu apare ca păstrând un just echilibru cu scopul legitim urmărit din perspectiva relației existente între interesul general invocat și cel individual.

38. În prezenta cauză, în urma parcurgerii procedurii executării silite, adjudecatarul, deși este proprietar al bunului în baza actului de adjudecare, nu dispune de toate elementele dreptului său de proprietate reținute la paragraful 29, ceea ce echivalează cu faptul că statul nu îi recunoaște pe deplin dreptul, din cauza imposibilității înscrierii acestuia în cartea funciară. Astfel cum s-a arătat și la paragraful 33 din prezenta decizie, prin norma legală criticată legiuitorul a urmărit protejarea titularului dreptului de creanță, respectiv statul, de o eventuală neîndeplinire a obligației fiscale de către contribuabil, așadar de o altă persoană față de proprietar, or, în aceste condiții, textul criticat conferă, mai degrabă, un drept iluzoriu adjudecatarului. În acest sens, Curtea a statuat în jurisprudența sa, spre exemplu prin Decizia nr. 665 din 12 iunie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 23 iulie 2008, sau Decizia nr. 462 din 17 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 775 din 24 octombrie 2014, că drepturile constituționale trebuie să fie reale și efective, iar nu teoretice și iluzorii. De asemenea, și în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a reținut, spre exemplu, prin Hotărârea din 12 iulie 2001, pronunțată în Cauza *Prințul Hans-Adam II de Liechtenstein împotriva Germaniei*, paragraful 45, că statele membre semnatare ale Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și-au asumat obligații de natură să asigure ca drepturile garantate de Convenție să fie concrete și efective, nu teoretice și iluzorii, măsurile legislative adoptate urmărind apărarea eficientă a drepturilor.

39. Curtea constată că, în situația în care contribuabilul nu declară operațiunea și nu plătește impozitul datorat potrivit art. 771 alin. (6) din Codul fiscal, adjudecatarul — dobânditorul imobilului care a făcut obiectul transferului proprietății, pentru a putea dispune de bunul dobândit prin înscrierea în cartea funciară, este nevoit să promoveze noi acțiuni pentru a putea dispune de acest drept. Spre exemplu, uzând de prevederile art. 114 alin. (2⁶) din Codul de procedură fiscală și art. 1.472 din Codul civil, poate alege să plătească el însuși impozitul, după care se va putea îndrepta cu acțiune în regres împotriva debitorului obligației fiscale sau poate formula în justiție plângere împotriva încheierii de carte funciară prin care i s-a respins cererea de intabulare a dreptului de proprietate datorită neplății impozitului. În aceste condiții, adjudecatarul, dobânditor al dreptului de proprietate, este obligat ca, după parcurgerea procedurii executării silite, respectiv a licitației, să inițieze alte proceduri judiciare pentru a putea dispune de dreptul său de proprietate, ceea ce apare ca fiind excesiv. Practic, adjudecatarul este introdus forțat într-un raport de drept fiscal, față de care este terț, pentru a-și putea valorifica dreptul de proprietate.

40. Or, legiuitorul nu poate impune condiții nerezonabile pentru persoanele care au dobândit dreptul de proprietate asupra unui imobil în baza unui act de adjudecare încheiat în urma parcurgerii procedurii executării silite. De altfel, de principiu, legiuitorul este ținut de o condiție de rezonabilitate — *est modus in rebus* — respectiv să fie preocupat ca exigențele instituite să fie îndeajuns de rezonabile încât să nu pună sub semnul întrebării însăși existența dreptului (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 39 din 29 ianuarie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 12 martie 2004, Decizia nr. 40 din 29 ianuarie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 229 din 16 martie 2004, și Decizia nr. 462 din 17 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României,

Partea I, nr. 775 din 24 octombrie 2014). În cazul de față, prin condiționarea înscrierii în cartea funciară a dreptului de proprietate dobândit prin actul de adjudecare de îndeplinirea de către o altă persoană a obligației de plată a impozitului datorat, legiuitorul a încălcat această condiție de rezonabilitate și a afectat în mod direct dreptul de proprietate al adjudecatarului.

41. În acest mod, Curtea reține că este înfrânt justul echilibru care trebuie să existe între interesele generale și cele individuale. Or, statul are nu doar obligația negativă de a nu adopta măsuri care să afecteze proprietatea, ci și obligația pozitivă, de a asigura, cu alte cuvinte, de a garanta dreptul de proprietate privată. Prin urmare, textul constituțional al art. 44 determină, pe lângă obligația negativă a legiuitorului de a nu interveni printr-o dispoziție legislativă de stabilire a unei condiții excesive, în sensul de a împiedica titularul dreptului de proprietate de a se bucura de plenitudinea dreptului său, și o obligație pozitivă a acestuia de a asigura valorificarea acestui drept și de a proteja titularul dreptului de proprietate. În prezenta cauză, Curtea constată că, din contră, legiuitorul nu și-a îndeplinit obligația negativă de a nu interveni în dreptul de proprietate privată. În consecință, Curtea reține că prin nerespectarea principiului proporționalității s-a afectat însăși substanța dreptului de proprietate, măsura neputând fi calificată ca una de stabilire a conținutului și limitelor dreptului de proprietate, în sensul art. 44 alin. (1) din Constituție.

42. Curtea, având în vedere ansamblul reglementării normative a art. 77¹ alin. (6) din Codul fiscal din care face parte și norma legală criticată, reține că, pentru identitate de rațiune, cele statuate în prezenta decizie se aplică *mutatis mutandis* și în cazul în care transferul dreptului de proprietate sau al dezmembrămintelor acestuia se realizează prin hotărâre judecătorească.

43. Reținând încălcarea dreptului fundamental menționat, Curtea, dând expresie principiului supremației Constituției consacrat de art. 1 alin. (5), este competentă să analizeze constituționalitatea dispozițiilor legale criticate și prin prisma acestui text din Legea fundamentală (a se vedea, *mutatis mutandis*, Decizia nr. 100 din 9 martie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 261 din 24 martie 2004).

44. Art. 1 alin. (5) din Constituție consacră principiul respectării obligatorii a legilor. Pentru a fi respectată de destinatarul său, legea trebuie să îndeplinească anumite cerințe de precizie, claritate și previzibilitate, astfel încât acești

destinatari să își poată adapta în mod corespunzător conduita. În acest sens, Curtea Constituțională a statuat în jurisprudența sa (de exemplu, Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012) că, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate — care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist — să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu trebuie să afecteze însă previzibilitatea legii (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, și Decizia nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011). Sub aspectul calității reglementării, Curtea apreciază că textul legal criticat creează o situație incertă cu privire la dreptul de proprietate al adjudecatarului, deoarece exercitarea atributului de dispoziție al acestui drept este condiționată de plata impozitului de către o altă persoană, respectiv contribuabilul care, în cazul transferului dreptului de proprietate prin executare silită, este înstrăinătorul debitor, precum și prin faptul că organul de executare silită nu are competența reținerii și virării impozitului datorat, iar din procedura executării silite reglementată de Codul de procedură civilă nu reiese faptul că prețul imobilului scos la licitație, consemnat în publicația de vânzare, include sau nu și impozitul datorat de debitor la transferul dreptului de proprietate.

45. Având în vedere cele de mai sus, rezultă că de la publicarea deciziei Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României, Partea I, neplata de către contribuabil a impozitului prevăzut de art. 77¹ alin. (6) din Codul fiscal nu poate constitui motiv de refuz de înscriere în cartea funciară a dreptului de proprietate al adjudecatarului. De asemenea, Curtea Constituțională reține că, potrivit art. 147 alin. (1) din Constituție, îi revine legiuitorului sarcina de a pune de acord dispozițiile legale criticate cu prezenta decizie și de a crea un mecanism apt să surmonteze deficiențele de aplicare a acestora.

46. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Comercială „Vanadis 94 Prod Com” — S.R.L. din București în Dosarul nr. 5.289/1.748/2013 al Judecătoriei Cornetu și constată că dispozițiile art. 77¹ alin. (6) teza finală din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal sunt constituționale în măsura în care legea nu îl obligă pe cumpărătorul adjudecatar să facă dovada plății impozitului datorat de înstrăinătorul debitor pentru a-și putea înscrie în cartea funciară dreptul său de proprietate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Judecătoriei Cornetu și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 11 noiembrie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Andreea Costin

OPINIE SEPARATĂ

În dezacord cu opinia majoritară, apreciem că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 77¹ alin. (6) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal ar fi trebuit respinsă, pentru considerentele pe care le vom arăta în continuare:

1. Chiar dacă obligația registratorului de carte funciară de a verifica plata impozitului pe transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal și de a refuza înscrierea dreptului de proprietate în cartea funciară este prevăzută ca atare în dispozițiile art. 77¹ alin. (6) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, în cauza de față sunt incidente dispozițiile cărții a V-a — Despre executarea silită, titlurile I și II, respectiv art. 622—879 din noul Cod de procedură civilă, deoarece transferul dreptului de proprietate se face pe calea dreptului comun, respectiv vânzare-cumpărare, donație, executare silită etc.

În cauza de față se critică tocmai soluția de respingere a cererii de intabulare a dreptului de proprietate asupra unui imobil obținut ca urmare a adjudecării acestuia prin licitație publică, pentru motivul că nu s-a făcut dovada achitării impozitului prevăzut de dispozițiile art. 77¹ alin. (1) și (3) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal.

2. De altfel, chiar și autorii opiniei majoritare sunt de acord că vânzarea imobilelor prin executare silită reprezintă o procedură specială reglementată de Codul de procedură civilă, numai că se află în eroare atunci când afirmă că executorul judecătoresc nu are, potrivit dispozițiilor cărții a V-a din Codul de procedură civilă, obligația reținerii și virării impozitului datorat pentru transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal la bugetul căruia îi este destinat, care, după cum se va vedea, constituie fundamentul pe care se sprijină soluția pronunțată.

De aici și până a concluziona că legiuitorul impune adjudecatarului o sarcină excesivă — aceea de a face dovada achitării de către vânzător a acestui impozit —, cu consecința unei limitări nepermise a dreptului de proprietate al adjudecatarului, nu este decât un pas.

3. Textul art. 77¹ alin. (6) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal nu face nicio referire la cine trebuie să facă dovada achitării acestui impozit și, prin urmare, dispoziitivul Deciziei nr. 662 din 11 noiembrie 2014 se fundamentează pe o ipoteză desprinsă din situația de fapt expusă de autoarea excepției de neconstituționalitate.

Aceasta apreciază că „în mod greșit se impune adjudecatarului să facă dovada achitării impozitului pe transferul dreptului de proprietate, întrucât obligația de declarare a venitului și de plată a impozitului revine vânzătorului. Astfel, imobilul fiind dobândit printr-un act de adjudecare, debitorul (proprietarul executat silit s.n.) avea obligația să depună declarația de venit, iar executorul putea reține impozitul aferent transferului dreptului de proprietate numai în situația în care ar fi rămas suma respectivă după achitarea creanțelor debitorului”.

Așadar, autorii opiniei majoritare dau o interpretare constituțională unui text care nu există practic în lege **[dispozițiile art. 77¹ alin. (6) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal sunt constituționale în măsura în care legea nu îl obligă pe cumpărătorul adjudecatar să facă dovada plății impozitului datorat de înstrăinătorul debitor pentru a-și putea înscrie în cartea funciară dreptul său de proprietate]**.

4. Rațiunea adoptării de către legiuitor a soluției de respingere de către registratorii de carte funciară a cererii de înscriere în cartea funciară a drepturilor de proprietate dobândite ca urmare a transferului dreptului de proprietate imobiliară, în cazul neplății impozitului prevăzut de dispozițiile art. 77¹ alin. (1) și (3) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, se fundamentează pe necesitatea unei protecții sporite a veniturilor bugetare (indiferent de bugetul căruia îi sunt destinate), statul luându-și astfel o garanție în plus atât în ceea ce privește

încasarea cu celeritate a acestui impozit, cât și în ceea ce privește urmărirea încasării acestuia pe alte căi.

În concret, dispozițiile art. 77¹ alin. (6) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal prevăd că impozitul datorat pentru transferul dreptului de proprietate din patrimoniul persoanelor fizice se calculează și se încasează de către notarul public înainte de autentificarea actului (în ipoteza înstrăinării pe cale notarială — realizându-se astfel o veritabilă reținere la sursă) sau de către organul fiscal competent (în cazul în care transferul dreptului de proprietate se realizează prin hotărâre judecătorească) sau prin altă procedură (în speță, executarea silită). Prin urmare, deși acest impozit este datorat de proprietarul înstrăinător și deși soluția de respingere a cererii de înscriere în cartea funciară a dreptului de proprietate în oricare dintre cele trei ipoteze, soluția dată prin Decizia nr. 662 din 11 noiembrie 2014 se raportează doar la ipoteza înstrăinării pe calea executării silite.

Se pune, firesc, întrebarea — ce se întâmplă în celelalte două ipoteze în cazul neplății impozitului, întrucât Curtea prin soluția pronunțată a constatat, pe cale de interpretare, neconstituționalitatea ipotezei în care, eventual, textul l-ar obliga pe cumpărătorul adjudecatar să facă dovada plății acestui impozit?

5. În realitate, legiuitorul a dorit să se asigure că acest impozit va fi plătit fie la momentul înstrăinării imobilului (situația înstrăinării prin act notarial), fie la o dată ulterioară (pe cale judecătorească sau prin executare silită). Sub acest aspect, o posibilă soluție, riguroso procedurală, ar fi fost declararea ca neconstituțională a întregii teze finale a art. 77¹ alin. (6) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, întrucât condiționează înscrierea în cartea funciară a dreptului de proprietate de plata impozitului datorat de înstrăinător.

6. Cu toate acestea, din interpretarea sistematică a tuturor dispozițiilor cărții a V-a — Despre executarea silită din noul Cod de procedură civilă se constată că în cazul executării silite imobiliare nu adjudecatarul are obligația de a face dovada plății respectivului impozit, ci executorul judecătoresc, singura obligație a adjudecatarului fiind aceea de a solicita organului fiscal competent stabilirea impozitului și emiterea deciziei de impunere prin depunerea documentației aferente transferului, potrivit pct. 1517 din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 44/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 112 din 6 februarie 2004, cu modificările și completările ulterioare, în cazul în care proprietarul înstrăinător nu își respectă obligația de a declara venitul obținut ca urmare a transferului dreptului de proprietate în termen de 10 zile de la data transferului, potrivit art. 77¹ alin. (6) teza penultimă din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal. Se observă așadar că această obligație a adjudecatarului este subsidiară obligației contribuabilului înstrăinător, este dublată de obligația pe care o are, în primul rând, organul de executare silită (sau cumpărătorul, după caz) și este necesară doar în ipoteza în care contribuabilul nu își îndeplinește sarcina legală de a declara, în termen de 10 zile, venitul obținut din transferul proprietății imobiliare la organul fiscal competent în vederea stabilirii impozitului datorat și emiterii deciziei de impunere.

7. Această obligație a adjudecatarului este o obligație de diligență, din a cărei îndeplinire sau neîndeplinire se nasc importante consecințe legale, după cum se va arăta în continuare:

a) Potrivit art. 868 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după depunerea sau consemnarea sumei rezultate din vânzare ori, după caz, de la data când adjudecarea imobilului urmărit a devenit definitivă, executorul va fixa de urgență un termen de 10 zile pentru depunerea titlurilor de creanță, iar potrivit alin. (3) al aceluiași articol, debitorul, creditorii urmăritori, **organele fiscale locale**, adjudecatarii și titularii drepturilor și sarcinilor

stînse prin judecare despre care executorul a luat cunoștință în condițiile art. 740 **vor fi înștiințați din oficiu despre fixarea acestui termen.**

b) Potrivit art. 869 alin. (2) din același cod, reprezentantul fiscalului va depune înscrisurile doveditoare ale creanțelor statului sau unităților administrativ-teritoriale la sediul executorului judecătoresc.

c) În termen de 5 zile de la expirarea termenului pentru depunerea titlurilor de creanță, executorul va întocmi proiectul de distribuție a sumelor, potrivit ordinii de preferință prevăzute la art. 864—867 din Codul de procedură civilă, unde creanțele fiscale figurează pe ordinea cinci de preferință, respectiv art. 864 lit. e), proiect care va fi comunicat atât debitorului, cât și creditorilor, evident și organelor fiscale competente, pentru impozitul datorat.

Este incontestabil că în momentul în care judecatorul înștiințează organele fiscale competente despre venitul obținut de proprietarul executat silit, acestea vor proceda la stabilirea impozitului și emiterea deciziei de impunere, fără de care organele fiscale nu se vor putea adresa executorului judecătoresc pentru a solicita înscrierea creanței în tabelul de distribuție a sumelor rezultate din vânzarea la licitație.

Iată așadar cât de importantă este înștiințarea pe care organul de executare silită și, eventual, judecatorul o adresează organelor fiscale competente în vederea stabilirii impozitului datorat și emiterii deciziei de impunere, care, în opinia noastră, nu reprezintă o sarcină excesivă și disproporționată, de natură a limita exercitarea dreptului de proprietate.

8. Atât plata impozitului datorat, cât și înscrierea în cartea funciară a dreptului de proprietate sunt așadar strâns legate de această obligație a judecatorului, deoarece, potrivit art. 852

din Codul de procedură civilă, după plata integrală a prețului, executorul, pe baza procesului-verbal de licitație, va întocmi actul de judecare, din care un exemplar se va preda judecatorului spre a-i servi ca **titlu de proprietate**, iar altul va fi comunicat din oficiu biroului de cadastru și publicitate imobiliară pentru **înscrierea provizorie în cartea funciară a dreptului de proprietate al judecatorului.**

9. Actul de judecare poate fi contestat în baza art. 854 alin. (1)* din Codul de procedură civilă în termen de o lună de la data înscrierii provizorii în cartea funciară.

În situația în care nu s-a făcut contestație în termenul prevăzut la art. 854 alin. (1) sau dacă aceasta a fost respinsă prin hotărâre definitivă, executorul judecătoresc va hotări, din oficiu, prin încheiere definitivă, ca dreptul de proprietate al judecatorului să fie intabulat în cartea funciară [art. 855 alin. (1) din Codul de procedură civilă].

Apare, astfel, cu evidență, că întocmai ca și în cazul vânzării prin act notarial, nu judecatorul, ci executorul judecătoresc este în măsură să dispună intabularea în cartea funciară a dreptului de proprietate al judecatorului, fiind astfel exclusă ipoteza în care impozitul să nu fi fost plătit, iar faptul că în cauza dedusă judecării s-a procedat altfel de cum prevăd dispozițiile Codului de procedură civilă este o chestiune care ține de aplicarea în concret a legii de către instanța de judecată, și nu una de constituționalitate a textului. Sub acest aspect, excepția ar fi trebuit respinsă ca inadmisibilă.

Autorii opiniei majoritare au pornit de la ideea eronată că imediat după ce imobilul a fost judecat la licitație publică, judecatorului i se înmânează actul de judecare cu care acesta se prezintă la biroul de cadastru și carte funciară în vederea intabulării.

Judecător,
Petre Lăzăroiu

Judecător,
Toni Greblă

Judecător,
Valer Dorneanu

* În vigoare la data încheierii de sesizare a Curții Constituționale.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 683

din 19 noiembrie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 193, art. 194 alin. (1), art. 196 alin. (2) și (3) și art. 4 din Codul penal cu aplicarea art. 3 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Afrodita Laura Tutunaru	— magistrat-asistent

Cu participarea în ședința publică din 4 noiembrie 2014 a reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 193, art. 194 alin. (1), art. 196 alin. (2) și (3) și art. 4 din Codul penal cu aplicarea art. 3 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul

penal, excepție ridicată din oficiu de către instanța de judecată în Dosarul nr. 54.154/301/2013 al Judecătoriei Sectorului 3 București — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 484D/2014.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința din 4 noiembrie 2014 cu participarea reprezentantului Ministerului Public și au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când Curtea a amânat succesiv pronunțarea pentru 11 noiembrie 2014, 12 noiembrie 2014 și, respectiv, 19 noiembrie 2014.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 29 aprilie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 54.154/301/2013, **Judecătoria Sectorului 3 București — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 196 alin. (2) și (3) raportat la art. 194 alin. (1) și art. 193 din Codul penal,**

precum și art. 4 din Codul penal cu aplicarea art. 3 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, excepție ridicată din oficiu de instanța de judecată într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cauze penale în care se fac cercetări cu privire la săvârșirea infracțiunii de vătămare corporală din culpă prevăzută și pedepsită de art. 184 alin. 1 și 3 din Codul penal din 1969.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că prevederile legale menționate încalcă dispozițiile constituționale referitoare la egalitatea în drepturi, la accesul liber la justiție și la dreptul la viață și la integritate fizică și psihică. Astfel, dezincriminarea infracțiunii de vătămare corporală din culpă săvârșită ca urmare a nerespectării dispozițiilor legale sau a măsurilor de prevedere pentru efectuarea unei activități, ce are ca rezultat vătămări corporale ce necesită până la 90 de zile de îngrijiri medicale, este neconstituțională, fapta fiind de natura și gravitatea necesară a justifica protecția socială cu caracter public, penal, având în vedere, de exemplu, frecvența mare a accidentelor de circulație soldate cu vătămări corporale, prin raportare la egalitatea în fața legii — fiind evidentă discriminarea față de cei judecați și condamnați definitiv pentru fapte similare de vătămare corporală din culpă ce au necesitat peste 10 zile de îngrijiri medicale. Instanța apreciază totodată că prin dezincriminarea acestei fapte a cărei pericolozitate socială este evident ridicată garantarea dreptului la integritate fizică și psihică și a accesului la justiție este înlăturată, victimele acestor infracțiuni fiind obligate să urmeze proceduri civile costisitoare pentru repararea prejudiciilor de cele mai multe ori însemnate ca valoare atunci când este vorba de îngrijiri medicale ce depășesc 20—30 de zile, fără a fi necesar a mai aminti de cele încadrate între 40—90 de zile de îngrijiri medicale.

5. Așa fiind, instanța socotește ca neconstituțională dezincriminarea infracțiunii prevăzute de art. 184 alin. 3 raportat la art. 180 alin. 2 și art. 182 alin. 1 din Codul penal din 1969, consecință a dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 187/2012 prin raportare la art. 196 alin. (2) și (3), art. 194 alin. (1) și art. 193 din actualul Cod penal.

6. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

7. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

8. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

9. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 193 cu denumirea marginală *Lovirea sau alte violențe*, art. 194 alin. (1) cu denumirea marginală *Vătămarea corporală*, art. 196 alin. (2) și (3) cu denumirea marginală *Vătămarea corporală din culpă* și art. 4 cu denumirea marginală *Aplicarea legii penale de dezincriminare* din Codul penal cu aplicarea art. 3 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, care au următorul conținut:

— Art. 193 din Codul penal: „(1) *Lovirea sau orice acte de violență cauzatoare de suferințe fizice se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.*

(2) *Fapta prin care se produc leziuni traumatice sau este afectată sănătatea unei persoane, a cărei gravitate este*

evaluată prin zile de îngrijiri medicale de cel mult 90 de zile, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani sau cu amendă.

(3) *Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.*”;

— Art. 194 alin. (1) din Codul penal: „(1) *Fapta prevăzută în art. 193, care a cauzat vreuna dintre următoarele consecințe:*

a) *o infirmitate;*

b) *leziuni traumatice sau afectarea sănătății unei persoane, care au necesitat, pentru vindecare, mai mult de 90 de zile de îngrijiri medicale;*

c) *un prejudiciu estetic grav și permanent;*

d) *avortul;*

e) *punerea în primejdie a vieții persoanei, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.*”;

— Art. 196 alin. (2) și (3) din Codul penal: „(2) *Fapta prevăzută în art. 194 alin. (1) săvârșită din culpă se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.*

(3) *Când fapta prevăzută în alin. (2) a fost săvârșită ca urmare a nerespectării dispozițiilor legale sau a măsurilor de prevedere pentru exercițiul unei profesii sau meserii ori pentru efectuarea unei anumite activități, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau amenda.*”;

— Art. 4 din Codul penal: „*Legea penală nu se aplică faptelor săvârșite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă. În acest caz, executarea pedepselor, a măsurilor educative și a măsurilor de siguranță, pronunțate în baza legii vechi, precum și toate consecințele penale ale hotărârilor judecătorești privitoare la aceste fapte încetează prin intrarea în vigoare a legii noi.*”;

— Art. 3 din Legea nr. 187/2012: „(1) *Dispozițiile art. 4 din Codul penal privind legea penală de dezincriminare sunt aplicabile și în situațiile în care o faptă determinată, comisă sub imperiul legii vechi, nu mai constituie infracțiune potrivit legii noi datorită modificării elementelor constitutive ale infracțiunii, inclusiv a formei de vinovăție, cerută de legea nouă pentru existența infracțiunii.*

(2) *Dispozițiile art. 4 din Codul penal nu se aplică în situația în care fapta este incriminată de legea nouă sau de o altă lege în vigoare, chiar sub o altă denumire.*”

10. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 16 referitor la *Egalitatea în drepturi*, art. 21 referitor la *Accesul liber la justiție* și art. 22 referitor la *Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică*.

11. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta a fost ridicată din oficiu de către Judecătoria Sectorului 3 București — Secția penală într-un dosar în care la data de 17 octombrie 2013 inculpata a fost trimisă în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de vătămare corporală din culpă prevăzută și pedepsită de art. 184 alin. 1 și 3 din Codul penal din 1969. Potrivit acelor dispoziții constituia infracțiune fapta săvârșită din culpă prin care s-au produs vătămări corporale care au necesitat pentru vindecare între 10 și maximum 60 de zile de îngrijiri medicale, vătămări ce au fost produse ca urmare a nerespectării dispozițiilor legale sau a măsurilor de prevedere pentru exercițiul unei profesii sau meserii, ori pentru îndeplinirea unei anume activități (cum ar fi nerespectarea dispozițiilor legale referitoare la circulația pe drumurile publice urmată de un accident de circulație soldat cu victime cărora li s-au pricinuit vătămări corporale).

12. La data de 1 februarie 2014, potrivit art. 250 coroborat cu art. 246 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Codul penal din 1969 a fost abrogat. Noile dispoziții penale care sancționează faptele de vătămare corporală din culpă se regăsesc în art. 196, sens în care alin. (1) are în vedere producerea unor vătămări corporale care au necesitat pentru vindecare cel mult 90 de zile, iar alin. (2) și (3) are în vedere producerea unor vătămări corporale care au necesitat pentru vindecare mai mult de 90 de zile de îngrijiri medicale. În ce privește infracțiunea prevăzută de art. 196 alin. (2) și (3) din Codul penal, legiuitorul a înțeles să o incrimineze, asemeni vechii

reglementări, prin stabilirea în conținutul său a laturii subiective sub forma culpei, precum și a laturii obiective în ce privește urmarea imediată care constă în producerea unor vătămări corporale care au necesitat pentru vindecare mai mult de 90 de zile de îngrijiri medicale. Cu toate acestea, infracțiunea prevăzută de art. 196 alin. (1), deși a preluat aceleași elemente constitutive ale infracțiunii prevăzute în art. 184 alin. 1 și 3 din Codul penal din 1969 (adică existența culpei, precum și vătămări corporale care au necesitat pentru vindecare un număr maxim de îngrijiri medicale — în prezent 90 de zile), condiționează întrunirea lor de alte 3 elemente alternative, și anume subiectul activ al infracțiunii să se afle sub influența băuturilor alcoolice ori a unei substanțe psihoactive sau în desfășurarea unei activități ce constituie prin ea însăși infracțiune. Cu alte cuvinte, producerea unui accident de circulație soldat cu vătămări corporale care au necesitat pentru vindecare cel mult 90 de zile nu mai este infracțiune dacă conducătorul auto nu se află sub influența băuturilor alcoolice sau a altor substanțe psihoactive.

13. De aceea, instanța de judecată apreciază că, ținând seama de împrejurarea că fapta supusă cercetării judecătorești, deși era infracțiune sub tărâmul Codului penal din 1969, în prezent a fost dezincriminată, întrucât, în acord cu art. 3 din Legea nr. 187/2012, nu mai constituie infracțiune potrivit legii noi datorită modificării elementelor constitutive, o astfel de dezincriminare lipsește persoanele vătămate de protecția penală de care au beneficiat anterior, fiind afectat dreptul la integritate fizică și psihică. Totodată, prevederile legale criticate instituie o discriminare între persoanele care au săvârșit infracțiuni identice și au fost condamnate deja pentru acestea și persoanele care până la apariția legii noi nu au fost încă judecate.

14. Cu privire la critica referitoare la încălcarea principiului egalității în fața legii, Curtea constată că, potrivit art. 595 din Codul de procedură penală, dacă după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare a intervenit o lege ce nu mai prevede ca infracțiune fapta pentru care s-a pronunțat condamnarea, instanța va lua măsuri pentru ducerea la îndeplinire a dispozițiilor art. 4 din Codul penal referitor la aplicarea legii penale de dezincriminare. Așa fiind, nu poate fi primită susținerea privitoare la afectarea dispozițiilor constituționale ale art. 16, întrucât nu poate fi pus semnul egalității între persoanele condamnate definitiv și cele care se află în curs de judecată.

15. De aceea, Curtea reafirmă faptul că, în ce privește principiul egalității, în mod constant, în jurisprudența sa a statuat

că situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional. Această soluție este în concordanță și cu jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, conform căreia orice diferență de tratament, făcută de stat între indivizi aflați în situații anologice, trebuie să își găsească o justificare obiectivă și rezonabilă. Or, în prezenta cauză, persoanele la care se face referire nu se regăsesc în situații identice (unele au fost condamnate definitiv, iar altele nu), astfel că se justifică în mod obiectiv și rezonabil tratamentul juridic neomogen la care se referă autorul excepției, principiul egalității în fața legii presupunând instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite (a se vedea Decizia nr. 379 din 26 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 590 din 7 august 2014).

16. În ce privește critica referitoare la încălcarea accesului liber la justiție în vederea protejării dreptului la integritate fizică și psihică a persoanei, Curtea constată că, deși o astfel de faptă nu mai constituie infracțiune, partea vătămată se poate îndrepta împotriva autorului său urmând procedurile civile, situație care se putea întâmpla și sub tărâmul reglementării anterioare dacă persoana vătămată nu se constituia parte civilă în procesul penal pentru repararea pagubei materiale și a daunelor morale pricinuite. Incriminarea/Dezincriminarea unor fapte ori reconfigurarea elementelor constitutive ale unei infracțiuni țin de marja de apreciere a legiuitorului, marjă care nu este absolută, ea fiind limitată de principiile, valorile și existențele constituționale. În cauza de față, Curtea reține că prin reglementarea protecției penale a faptelor care produc anumite consecințe, legiuitorul s-a plasat în interiorul acestei marje, întrucât nicio dispoziție constituțională nu obligă explicit/implicit la stabilirea unui standard de referință care să determine în mod automat incriminarea vătămarilor corporale din culpă prin care s-au produs leziuni ce au necesitat pentru vindecare mai puțin de 90 de zile. Astfel, în acest context legiuitorul are îndreptățirea de a plasa protecția constituțională a valorii care nu intră sub incidența penalului, în sfera răspunderii civile delictuale.

17. În sfârșit, în acord cu dispozițiile art. 61 din Constituție, unica autoritate legiuitoare la țării este Parlamentul, care are deplina libertate de reglementare cu privire la politica penală pe care înțelege să o implementeze.

18. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată din oficiu de instanța de judecată în Dosarul nr. 54.154/301/2013 al Judecătoriei Sectorului 3 București — Secția penală și constată că dispozițiile art. 193, art. 194 alin. (1), art. 196 alin. (2) și (3) și art. 4 din Codul penal cu aplicarea art. 3 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Sectorului 3 București — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 19 noiembrie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Afrodita Laura Tutunaru

OPINIE SEPARATĂ

1. În dezacord cu soluția adoptată, cu majoritate de voturi, prin Decizia nr. 683 din 19 noiembrie 2014, considerăm că sunt neconstituționale dispozițiile legale criticate prin care a fost dezincrimată infracțiunea de vătămare corporală care a avut ca rezultat producerea unor leziuni care au necesitat pentru vindecare cel mult 90 de zile, deoarece este afectat dreptul la integritate fizică consacrat de art. 22 alin. (1) din Constituție.

2. Infracțiunea de vătămare corporală avută în vedere de legiuitorul român constă într-o atingere adusă integrității corporale sau sănătății, vizând, astfel, integritatea fizică a persoanei. Fie că este săvârșită cu intenție, fie că este săvârșită din culpă, obiectul juridic special faptei îl constituie relațiile sociale a căror normală desfășurare nu este posibilă fără ocrotirea prin mijloace de drept penal a securității fizice a persoanei și cărora li se aduce atingere prin săvârșirea actelor de vătămare corporală. Cât privește infracțiunea de vătămare corporală din culpă, aceasta se poate săvârși atât prin activități pozitive (comisiune), cât și prin atitudini negative (omisiune), iar, în ce privește latura subiectivă, aceasta se încadrează potrivit art. 16 alin. (4) din Codul penal, sub forma culpei, adică atunci când făptuitorul prevede rezultatul faptei sale, dar „*nu-l acceptă, socotind fără temei că el nu se va produce ori atunci când nu prevede rezultatul faptei sale, deși trebuia și putea să îl prevadă*”.

3. Potrivit dispozițiilor art. 196 alin. (3) coroborat cu art. 196 alin. (2), art. 194 alin. (1) și art. 193 alin. (1) din Codul penal, lovirea sau orice acte de violență cauzatoare de suferințe fizice care produc leziuni traumatiche sau afectarea sănătății unei persoane, care au necesitat, pentru vindecare, mai mult de 90 de zile de îngrijiri medicale și care au fost săvârșite ca urmare a nerespectării dispozițiilor legale sau a măsurilor de prevedere pentru exercițiul unei profesii sau meserii ori pentru efectuarea unei anumite activități, se pedepsesc cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau amenda. Această normă legală vizează și vătămarile corporale din culpă produse ca urmare a încălcării reglementărilor legale în materia circulației pe drumurile publice. Cu alte cuvinte, fapta conducătorului auto care a provocat un accident de circulație prin care s-a cauzat vătămarea corporală din culpă a unei persoane a cărei leziuni au necesitat pentru vindecare 90 de zile de îngrijiri medicale nu mai constituie infracțiune.

4. În opinia noastră, legiuitorul, prin reglementarea unui termen atât de extins pentru ca fapta să poată fi calificată ca fiind infracțiune, a prejudiciat protecția constituțională de care se bucură dreptul constituțional la integritate fizică. Potrivit art. 22 alin. (1) din Constituție, dreptul la integritate fizică a persoanei este garantat. Această garanție constituțională, absolută prin natura sa, este opozabilă și, în consecință, trebuie respectată de către legiuitorul ordinar, care, prin întreaga sa activitate normativă, este, astfel, obligat să se supună acesteia. Prin urmare, legiuitorul trebuie să asigure un cadru normativ care să protejeze persoana de ingerințele exterioare care îi afectează dreptul la integritate fizică; protecția normativă are, desigur, o valență dublă, respectiv una preventivă și alta represivă, tocmai pentru a asigura caracterul efectiv al dreptului. Dacă în privința configurării laturii preventive, legiuitorul are o largă marjă de apreciere, în privința celei represive marja sa este limitată în sensul că protecția penală devine mijlocul principal de protecție, iar cea civilă fiind măsura subsidiară care trebuie să o

însoțească. Separarea acestora trebuie să fie justificată, pentru că, în caz contrar, s-ar afecta însăși substanța dreptului.

5. Raportând cele de mai sus la ipoteza normativă analizată constatăm că în privința domeniului circulației pe drumurile publice caracterul preventiv al măsurilor etatice prin care se protejează dreptul la integritate fizică se referă chiar la normele de siguranță rutieră, în timp ce normele care pedepsesc conduita contrară măsurilor de siguranță rutieră sunt reprezentate de cele contravenționale sau penale. Așadar, rezultă că din coroborarea textelor anterior arătate din Codul penal se ajunge la slăbirea/fragilizarea protecției penale a dreptului la integritate fizică a persoanei.

6. Într-adevăr, potrivit art. 61 alin. (1) din Constituție, Parlamentul este unica autoritate legiuitoare a țării, însă acest principiu constituțional nu trebuie privit izolat, ceea ce înseamnă că aplicarea sa trebuie să țină seama de respectarea atât a drepturilor fundamentale, cât și a celorlalte principii constituționale (a se vedea, Decizia nr. 101 din 1 februarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 266 din 15 aprilie 2011). De asemenea, dispozițiile art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituție reprezintă temeiul constituțional care conferă legiuitorului competența exclusivă de a stabili atât infracțiunile și pedepsele, cât și drepturile și a obligațiile părților din cadrul raportului juridic de drept penal. Este de principiu că, în temeiul textelor constituționale anterior evocate, ține de rolul și de competența exclusivă a Parlamentului de a reglementa măsurile care țin de politica penală a statului, însă aceste măsuri nu se bucură prin ele însele de o prezumție absolută de constituționalitate, din contră, astfel cum s-a arătat mai înainte, acestea trebuie să respecte în primul rând drepturile fundamentale. De altfel, cenzurarea opțiunii legiuitorului de a dezincrimina o infracțiune nu este novatoare, sens în care arătăm că pentru rațiuni ce au ținut de protejarea unor drepturi și libertăți fundamentale, instanța de contencios constituțional a înțeles să sancționeze intervenția legiuitorului referitoare la scoaterea din sfera ilicitului penal a faptelor de insultă și calomnie (a se vedea Decizia nr. 62 din 18 ianuarie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 104 din 12 februarie 2007).

7. În raport cu art. 22 din Constituție, cu referire la dreptul la integritate fizică, politica penală a legiuitorului trebuie să răspundă caracterului ambivalent al acestui drept, respectiv să asigure o protecție penală a acestuia de natură a garanta caracterul efectiv al dreptului. Cu privire la normele legale analizate constatăm că acestea reglementează scoaterea din sfera ilicitului penal a infracțiunilor de vătămare corporală din culpă care au avut ca rezultat un număr de cel mult 90 de zile de îngrijiri medicale, așadar ele consfințesc decuplarea protecției penale de cea civilă. Apreciem că, prin modul de reglementare a acestei infracțiuni, legiuitorul a încălcat marja sa de apreciere în privința configurării normelor juridice penale, afectând, astfel, protecția constituțională a unui drept fundamental. Din analiza expunerii de motive a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal nu rezultă necesitatea instituirii unui răspuns la o nevoie socială imperioasă care să justifice reglementarea adoptată, ceea ce înseamnă că legiuitorul nu a indicat care a fost scopul legitim urmărit prin această măsură de politică penală, astfel încât este imposibilă realizarea unui examen de proporționalitate a măsurii analizate pentru a se

determina dacă aceasta afectează sau nu chiar substanța dreptului. Dincolo de acest aspect apreciem că o asemenea măsură nici nu poate urmări un scop legitim, ceea ce înseamnă că nu îndeplinește un parametru esențial în cadrul unui examen de proporționalitate.

8. Faptul că răspunderea a fost plasată pe tărâmul răspunderii civile delictuale nu este de natură a schimba datele problemei, ci, din contră, demonstrează mecanismul firav de protecție al dreptului. Astfel, în ipoteza în care vătămarea corporală din culpă ar fi preluat soluția legislativă cuprinsă în Codul penal din 1969, partea vătămată se putea constitui ca parte civilă, iar acțiunea sa judiciară era mult ușurată prin faptul că acțiunea civilă era alăturată celei penale. În schimb, în prezent, persoana vătămată trebuie să formuleze ea însăși cerere de chemare în judecată potrivit exigențelor Codului de procedură civilă (art. 194—200 din Cod), cu indicarea chiar a dovezilor și, eventual, prin administrarea unui probatoriu. Toate acestea implică *ab initio* în sarcina reclamantului cheltuieli judiciare, acestea întinzându-se de la plata taxei judiciare de timbru stabilite în funcție de valoarea pretenției deduse judecății [în condițiile art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 29 iunie 2013, având în vedere că este o acțiune evaluabilă în bani], cheltuieli ocazionate de onorariul avocațial până la plata expertizelor necesare într-un astfel de caz. De asemenea, sarcina probei pentru a se angaja răspunderea civilă delictuală a celui vinovat incumbă în mod exclusiv persoanei care a suferit prejudiciul, astfel încât aceasta trebuie să demonstreze existența unei fapte ilicite, vinovăția, existența unui prejudiciu, legătura de cauzalitate dintre acestea pentru a putea fi angajată răspunderea civilă delictuală. Așadar, persoana care a suferit astfel de vătămări este pusă într-o situație vulnerabilă, dar și într-o reală dificultate, ea fiind, practic, cea obligată, fără concursul statului, să depună diligențele necesare pentru a-și apăra dreptul la integritate fizică.

9. Mai mult, în cazul în care vătămarea corporală din culpă a fost ca urmare a unui accident de circulație, atunci autorul acesteia, știind că nu mai este răspunzător din punct de vedere penal, este tentat să ignore regulile referitoare la traficul rutier câtă vreme singura sancțiune posibilă constă într-o răspundere civilă delictuală care, potrivit art. 24 alin. (2) lit. b) din Norma nr. 23/2014 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 826 din 12 noiembrie 2014, emisă de Autoritatea de Supraveghere Financiară, este acoperită de polița de răspundere civilă auto până la concurența sumei de 5.000.000 euro, echivalent în lei la cursul de schimb al pieței valutare la data producerii accidentului, comunicat de Banca Națională a României. Așadar, persoana vătămată

ajunge *de iure* să se judece cu societatea de asigurări, având în vedere că „drepturile persoanelor păgubite prin accidente produse de vehicule aflate în proprietatea persoanelor asigurate în România se exercită împotriva asigurătorului de răspundere civilă, în limitele obligației acestuia, stabilită în prezentul capitol, cu citarea obligatorie a persoanei/persoanelor răspunzătoare de producerea accidentului în calitate de intervenienți forțați” [a se vedea art. 54 alin. (1) din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 303 din 30 decembrie 1995]. Rezultă că, prin efectul contractului de asigurare, persoana vinovată nu suportă în mod direct rigorile răspunderii civile sau penale, persoana vătămată fiind astfel obligată să își apere ea singură dreptul subiectiv în raport cu societatea de asigurări. În aceste condiții, ținând cont de obligația statului de garantare a dreptului la integritate fizică a persoanei, apreciem că legiuitorul nu poate adopta o reglementare care, din punct de vedere penal, să exonereze persoana vinovată de încălcarea integrității corporale ori a sănătății altei persoane, în caz contrar, așadar, prin crearea premiselor normative necesare încălcării dreptului, ajungându-se chiar la legitimizarea acestora.

10. Având în vedere importanța deosebită a valorilor ocrotite prin dispozițiile legale criticate este evident că dezincriminarea prin actualul Cod penal a faptei prevăzute de art. 184 alin. 1 și 3 din Codul penal din 1969, deci a infracțiunii de vătămare corporală din culpă în situația în care autorul ei nu este sub influența băuturilor alcoolice ori a unei substanțe psihoactive, contravine prevederilor art. 22 alin. (1) referitor la dreptul la integritate fizică și psihică din Constituție, pentru că nu se poate reține existența unei ocrotiri juridice reale prin posibilitatea recunoscută persoanelor vătămate prin infracțiunea menționată, de a obține despăgubiri în cadrul procesului civil.

11. De asemenea, potrivit art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală, *respectarea Constituției este obligatorie*, de unde rezultă că Parlamentul nu își poate exercita competența de incriminare și de dezincriminare a unor fapte antisociale, decât cu respectarea normelor și principiilor consacrate prin Constituție. Tot astfel, Parlamentul nu poate proceda la eliminarea protecției juridice penale a drepturilor fundamentale. Faptul că legiuitorul a reglementat protecția penală a dreptului la integritate fizică și psihică prin incriminarea infracțiunii de lovire sau alte violențe prevăzută de art. 193 alin. (1) și (2) din Codul penal nu acoperă, în mod integral, sfera de cuprindere a dreptului constituțional la integritate fizică în situația în care integritatea fizică a persoanei fost afectată prin culpă.

12. Pentru considerentele mai sus expuse, considerăm că dispozițiile art. 196 alin. (3) prin raportare la cele ale art. 196 alin. (2), art. 194 alin. (1) și art. 193 alin. (1) din Codul penal sunt neconstituționale, iar excepția de neconstituționalitate ar fi trebuit admisă.

Judecător,
prof. univ. dr. **Mona-Maria Pivniceru**

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI**GUVERNUL ROMÂNIEI****PRIM-MINISTRUL****DECIZIE**

**privind încetarea exercitării, cu caracter temporar,
prin detașare, de către domnul Marius Iulian Carabulea
a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari
publici de secretar general adjunct al Departamentului
pentru ape, păduri și piscicultură**

În temeiul art. 19 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, al art. 19 alin. (1) lit. b), al art. 89 alin. (2¹) și al art. 92 alin. (1¹) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — La data intrării în vigoare a prezentei decizii încetează exercitarea, cu caracter temporar, prin detașare, de către domnul Marius Iulian Carabulea a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general adjunct al Departamentului pentru ape, păduri și piscicultură.

PRIM-MINISTRU

VICTOR-VIOREL PONTAContrasemnează:Secretarul general al Guvernului,
Ion MoraruBucurești, 20 ianuarie 2015.
Nr. 18.**GUVERNUL ROMÂNIEI****PRIM-MINISTRUL****DECIZIE**

**privind exercitarea, cu caracter temporar,
prin detașare, de către domnul Marius Iulian Carabulea
a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari
publici de secretar general adjunct al Ministerului Economiei,
Comerțului și Turismului**

Având în vedere propunerea Ministerului Economiei, Comerțului și Turismului formulată prin Adresa nr. 103/M.T. din 13 ianuarie 2015, precum și Avizul favorabil nr. 1.829/2015 al Agenției Naționale a Funcționarilor Publici privind exercitarea cu caracter temporar, prin detașare, de către domnul Marius Iulian Carabulea a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general adjunct al Ministerului Economiei, Comerțului și Turismului,

în temeiul art. 19 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, al art. 19 alin. (1) lit. b), al art. 89 alin. (2¹) și al art. 92 alin. (1¹) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Marius Iulian Carabulea exercită, cu caracter temporar, prin detașare, funcția publică vacantă din categoria înalților funcționari publici de secretar general adjunct al Ministerului Economiei, Comerțului și Turismului.

PRIM-MINISTRU

VICTOR-VIOREL PONTAContrasemnează:Secretarul general al Guvernului,
Ion MoraruBucurești, 20 ianuarie 2015.
Nr. 19.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL TRANSPORTURILOR

ORDIN

privind abrogarea Ordinului ministrului transporturilor nr. 437/1999 pentru aprobarea aplicării reglementărilor europene JAR-OPS 1 — Transportul aerian comercial (avioane) și JAR-OPS 3 — Transportul aerian comercial (elicoptere) și a Ordinului ministrului transporturilor nr. 1.268/2008 pentru aprobarea Reglementării aeronautice civile române RACR—SAFA privind evaluarea siguranței zborului la aeronavele din țări, ediția 02/2008

Având în vedere prevederile Regulamentului (UE) nr. 965/2012 al Comisiei din 5 octombrie 2012 de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la operațiunile aeriene în temeiul Regulamentului (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului,

în scopul armonizării reglementărilor naționale cu cele ale Uniunii Europene în domeniul aviației civile și eliminării tuturor prevederilor contrare sau care se suprapun prevederilor Regulamentului (UE) nr. 965/2012,

în temeiul prevederilor art. 5 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 24/2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul transporturilor emite următorul ordin:

Art. 1. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin, Ordinul ministrului transporturilor nr. 437/1999 pentru aprobarea aplicării reglementărilor europene JAR-OPS 1 — Transportul aerian comercial (avioane) și JAR-OPS 3 — Transportul aerian comercial (elicoptere), publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 460 din 22 septembrie 1999, și Ordinul ministrului transporturilor

nr. 1.268/2008 pentru aprobarea Reglementării aeronautice civile române RACR—SAFA privind evaluarea siguranței zborului la aeronavele din țări, ediția 02/2008, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 737 din 30 octombrie 2008, se abrogă.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul transporturilor,
Virgil Dragoș Titea,
secretar de stat

București, 15 ianuarie 2015.

Nr. 44.

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

ORDIN

privind revizuirea ratei dobânzii pentru certificatele de trezorerie către populație transformate în depozite la Trezoreria Statului

Având în vedere:

— dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 146/2002 privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin trezoreria statului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

— prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările ulterioare;

— Normele metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.470/2007, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul finanțelor publice emite următorul ordin:

Art. 1. — Începând cu data de 2 februarie 2015, rata dobânzii pentru certificatele de trezorerie către populație transformate în depozite la Trezoreria Statului se stabilește la 2,50% pe an.

Art. 2. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin, Ordinul ministrului delegat pentru buget nr. 1.168/2014 privind revizuirea ratei dobânzii pentru certificatele de trezorerie către populație transformate în depozite la Trezoreria Statului, publicat în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 655 din 5 septembrie 2014, se abrogă.

Art. 3. — Prevederile prezentului ordin vor fi duse la îndeplinire de Direcția generală de trezorerie și datorie publică din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, precum și de direcțiile generale regionale ale finanțelor publice.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data de 2 februarie 2015.

Ministrul finanțelor publice,
Darius-Bogdan Vâlcov

București, 19 ianuarie 2015.

Nr. 47.

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE
ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE
Nr. 159 din 14 ianuarie 2015

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
Nr. 38 din 14 ianuarie 2015

O R D I N

privind aprobarea nivelului maxim al cheltuielilor de personal aferent bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale, pentru anul 2015, pe județe și municipiul București

Având în vedere prevederile art. III alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, precum și pentru stabilirea unor măsuri financiare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 13/2011, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 12 alin. (7) din Hotărârea Guvernului nr. 1/2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, cu modificările ulterioare, și ale art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul dezvoltării regionale și administrației publice și ministrul finanțelor publice emit următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă nivelul maxim al cheltuielilor de personal aferent bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale pentru anul 2015, repartizat pe județe și municipiul București, potrivit anexei care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Repartizarea pe unități/subdiviziuni administrativ-teritoriale a nivelului maxim al cheltuielilor de personal aferent bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale

se face de către direcțiile generale regionale ale finanțelor publice județene și a municipiului București/administrațiile județene ale finanțelor publice, cu informarea Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și Ministerului Finanțelor Publice.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul dezvoltării regionale și administrației publice,
Nicolae-Liviu Dragnea

Ministrul finanțelor publice,
Darius-Bogdan Vâlcov

ANEXĂ

N I V E L U L M A X I M al cheltuielilor de personal aferent bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale, pentru anul 2015, pe județe și municipiul București

Nr. crt.	Județul	Nivelul maxim al cheltuielilor de personal — mii lei —
	Total, din care:	20.323.800
1	Alba	367.343
2	Arad	412.907
3	Argeș	627.571
4	Bacău	611.201
5	Bihor	622.232
6	Bistrița-Năsăud	300.642
7	Botoșani	441.717
8	Brașov	539.217
9	Brăila	341.721
10	Buzău	411.214
11	Caraș-Severin	309.200
12	Călărași	260.043
13	Cluj	651.709
14	Constanța	641.837
15	Covasna	233.014
16	Dâmbovița	443.267
17	Dolj	595.053
18	Galați	535.743
19	Giurgiu	229.055
20	Gorj	428.606
21	Harghita	358.305

Nr. crt.	Județul	Nivelul maxim al cheltuielilor de personal — mii lei —
22	Hunedoara	475.995
23	Ialomița	252.020
24	Iași	832.376
25	Ilfov	251.778
26	Maramureș	534.586
27	Mehedinți	289.400
28	Mureș	537.626
29	Neamț	482.188
30	Olt	457.114
31	Prahova	687.841
32	Satu Mare	404.556
33	Sălaj	266.240
34	Sibiu	430.332
35	Suceava	660.009
36	Teleorman	370.178
37	Timiș	678.134
38	Tulcea	228.248
39	Vaslui	432.598
40	Vâlcea	416.539
41	Vrancea	289.041
42	Municipiul București	1.542.104

RECTIFICĂRI

În cuprinsul Deciziei Curții Constituționale nr. 366 din 25 iunie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 74/2013 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și a dispozițiilor Hotărârii Guvernului nr. 520/2013 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 644 din 2 septembrie 2014, la pag. 2 și 8, în loc de: „*Manea Mihai Petru Batali*” se va citi: „*Mihai Petru Batali*”.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

